YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

10 päivänä toukokuuta 2007 *

Asiassa C-391/04,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Symvoulio tis Epikrateias (Kreikka) on esittänyt 6.7.2004 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 14.9.2004, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Ypourgos Oikonomikon ja

Proïstamenos DOY Amfissas

vastaan

Charilaos Georgakis,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Rosas sekä tuomarit A. Borg Barthet ja U. Lõhmus (esittelevä tuomari),

* Oikeudenkäyntikieli: kreikka.

julkisasiamies: P. Mengozzi,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 13.7.2006 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Georgakis, edustajinaan dikigoros N. Korogiannakis ja dikigoros A. Mouzaki,

– Kreikan hallitus, asiamiehinään M. Apessos, S. Spyropoulos, S. Trekli ja M. Tassopoulou,

– Italian hallitus, asiamiehenään I. M. Braguglia, avustajanaan avvocato dello Stato P. Gentili,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään G. Braun ja G. Zavvos,

kuultuaan julkisasiamiehen 26.10.2006 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee sisäpiirikauppoja koskevien säännösten ja määräysten yhteensovittamisesta 13.11.1989 annetun neuvoston direktiivin 89/592/ETY (EYVL L 334, s. 30) 1–4 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Ypourgos Oikonomikon (valtiovarainministeri) ja Proïstamenos DOY Amfissas (Amfissan veroviranomainen) ja toisaalta Georgakis ja joka koskee sitä, että Georgakisin väitetään käyttäneen hyväkseen sisäpiiritietoa, koska hän on yhdessä tietyn yhtiön muiden pääasiallisten osakkeenomistajien ja hallituksen jäsenten kanssa osallistunut heidän välillään etukäteen sovittuihin, pörssissä noteerattuja arvopapereita koskeviin liiketoimiin, joiden tarkoituksena oli keinotekoisesti nostaa kyseisen yhtiön arvopapereiden hintaa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

3 Direktiivin 89/592 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

1) 'sisäpiiritiedolla' julkistamatonta ja luonteeltaan tarkkaa tietoa, joka liittyy yhteen tai useampaan arvopaperien liikkeeseenlaskijaan taikka yhteen tai

useampaan arvopaperiin ja jolla, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus kyseisen arvopaperin tai kyseisten arvopaperien hintaan;

2) 'arvopaperilla':

a) osakkeita ja joukkovelkakirjoja sekä niihin rinnastettavia arvopapereita;

– –

kun ne on otettu kaupankäynnin kohteeksi markkinapaikalla, joka on julkisen vallan tunnustamien viranomaisten sääntelemä ja valvoma, joka toimii säännöllisesti ja johon yleisöllä on pääsy suoraan tai välillisesti."

4 Kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on kiellettävä jokaista, jolla

– liikkeeseenlaskijan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenyyden perusteella,

– liikkeeseenlaskijan pääomaan kohdistuvan osuutensa perusteella, tai

– työhönsä, ammattiinsa tai tehtäväänsä liittyvän tiedonsaantimahdollisuuden perusteella

on hallussaan sisäpiiritietoa, käyttämästä tietoisesti hyväkseen tuota tietoa hankkimalla tai luovuttamalla omaan tai toisen lukuun suoraan tai välillisesti sellaisen liikkeeseenlaskijan tai sellaisten liikkeeseenlaskijoiden arvopapereita, jota kyseinen tieto koskee."

5 Direktiivin 89/592 3 artiklassa lausutaan seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on kiellettävä kaikkia 2 artiklassa säädetyssä kiellossa tarkoitettuja henkilöitä, joilla on sisäpiiritietoa hallussaan:

a) ilmaisemasta tuota sisäpiiritietoa sivulliselle, jollei tämä tapahdu osana kyseisen henkilön tavanomaisen työn, ammatin tai tehtävien suorittamista;

b) sisäpiiritiedon perusteella suosittelemasta sivulliselle sellaisten arvopaperien hankkimista tai luovuttamista taikka antamasta sivulliselle aihetta hankkia sellaisia arvopapereita, jotka on otettu kaupankäynnin kohteeksi 1 artiklan 2 alakohdan loppukappaleessa tarkoitetulla jäsenvaltion arvopaperimarkkinoiden markkinapaikalla."

6 Kyseisen direktiivin 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on ulotettava 2 artiklassa säädetty kielto koskemaan myös kaikkia niitä, joita ei mainita kyseisessä artiklassa ja jotka tietävät, että heillä on hallussaan sisäpiiritietoa, jonka lähteenä voi suoraan tai välillisesti olla vain 2 artiklassa tarkoitettu henkilö."

Kansallinen lainsäädäntö

7 Direktiivi 89/592 on saatettu osaksi Kreikan oikeutta sisäpiiritietoa hallussaan pitävien henkilöiden toimista annetulla presidentin asetuksella 53/1992 (jäljempänä asetus). Kyseisen asetuksen tarkoituksena on saattaa arvopaperipörssejä koskeva lainsäädäntö mainitun direktiivin mukaiseksi.

8 Asetuksen 2, 3 ja 4 § ovat samansisältöisiä kuin direktiivin 89/592 1, 2 ja 3 artikla.

9 Asetuksen 5 §:ssä, jonka sisältö perustuu direktiivin 4 artiklaan, säädetään seuraavaa:

"Edellä 3 ja 4 §:ssä säädetty kielto koskee myös kaikkia niitä, joita ei mainita kyseisissä pykälissä ja jotka tietävät, että heillä on hallussaan sisäpiiritietoa, jonka lähteenä voi suoraan tai välillisesti olla vain 3 §:ssä tarkoitettu henkilö."

10 Asetuksen 11 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Jos tämän asetuksen 3 §:n 1 ja 2 momentin tai 4 ja 5 §:n säännöksiä rikotaan, ja ottamatta huomioon lain 1806/1988 30 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettuja seuraamuksia, pääomamarkkinavirasto määrää tästä sakon, joka on suuruudeltaan vähintään 10 000 000 drakmaa ja enintään 1 000 000 000 drakmaa tai sisäpiiritietoa hyväkseen käyttäneen henkilön saama hyöty viisinkertaisena."

11 Lain 3632/1928 34 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Vankeuteen ja enintään 50 000 drakman sakkorangaistukseen tai jompaankumpaan näistä rangaistuksista on tuomittava

a) se, joka saadakseen perusteetonta etua tietoisesti käyttää hyväkseen keinoja, jotka ovat omiaan johtamaan yleisöä harhaan, ja vaikuttaa näin pörssikursseihin – –."

12 Lain 1969/1991 72 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

"Se, joka levittää tietoisesti lehdistössä tai muulla tavoin valheellisia tai virheellisiä tietoja, jotka voivat vaikuttaa yhden tai useamman arvopaperipörssissä noteeratun arvopaperin kurssiin, tuomitaan vankeuteen ja enintään sadan miljoonan drakman sakkorangaistukseen."

13 Kyseisen lain 76 §:n 10 momentissa säädetään seuraavaa:

"Jollei asiaa koskevista yleisistä rikosoikeudellisista säännöksistä muuta johdu, pääomamarkkinavirasto on toimivaltainen määräämään enintään sadan miljoonan drakman suuruisen sakon yrityksille, jotka rikkovat pääomamarkkinoita koskevan lainsäädännön säännöksiä tai pääomamarkkinaviraston tekemiä päätöksiä."

14 Lain 1806/1988 30 §:ssä säädetään rikosoikeudellisten seuraamusten määräämisestä sellaisille henkilöille, joilla on hallussaan luottamuksellista tietoa ja jotka käyttävät tätä tietoa väärin.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

15 Talousministeriön pääomamarkkinoista ja arvopaperipörsseistä vastaava pääosasto suoritti vuoden 1996 marraskuun pörssikriisin jälkeen Parnassos- ja Atemke-nimisten yhtiöiden arvopapereilla toteutettuihin liiketoimiin kohdistuvia tarkastuksia. Henkilöitä, joiden osalta oli ilmennyt vakavia viitteitä pääomamarkkinoita koskevien säännösten rikkomisesta, kehotettiin toimittamaan asiaa koskevat selvityskirjelmät.

16 Ateenan arvopaperipörssin tietojen mukaan Georgakis ja eräät hänen perheenjäsenensä (jäljempänä Georgakisin ryhmä) olivat vuoden 1996 elokuussa Parnassosin pääasialliset osakkeenomistajat. Samaan aikaan Parnassos ja sen Syrios AVEE -niminen tytäryhtiö hallitsivat enemmistöä Atemken osakkeista. Kyse oli kaikissa tapauksissa nimennäisosakkeista. Georgakis ja suurin osa mainitun ryhmän jäsenistä olivat Parnassosin ja Atemken hallituksissa, minkä lisäksi he toimivat kyseisten yhtiöiden johtotehtävissä.

17 Georgakisin ryhmän jäsenet päättivät taloudellisten neuvonantajiensa suosituksesta tukea Parnassosin osakkeen kurssia ajankohtana, jolloin kyseiseen arvopaperiin kohdistui laskupainetta. He suorittivat näin ollen erilaisia myyntejä, ostoja ja takaisinostoja koskevia liiketoimia Parnassosin ja Atemken osakkeilla ryhmän jäsenten, Parnassosin ja ulkomaisen yhteisösijoittajan kesken.

18 Pääomamarkkinavirasto katsoi, että Georgakis oli näin toimimalla toteuttanut arvopapereihin liittyviä liiketoimia sisäpiiritietoa hyväkseen käyttäen, ja määräsi hänen maksettavakseen 70 000 000 drakman suuruisen sakon. Trimeles Dioikitiko Protodikeio Livadias (Livadian ensimmäisen asteen hallintotuomioistuin) vahvisti pääomamarkkinaviraston päätöksen.

19 Kyseiset liiketoimet, joista Georgakista moitittiin, olivat muun muassa 92 000 Parnassosin osakkeen ja 11 100 Atemken osakkeen luovuttaminen, osallistuminen ostajan ominaisuudessa yhteen 26 riidanalaisesta liiketoimesta, jotka koskivat Parnassosin osaketta, ja osallistuminen yhtenä myyjistä kauppaan, jossa yksi ryhmän jäsenistä osti 112 500 Atemken osaketta tietyiltä muilta ryhmän jäseniltä. Näiden liiketoimien yhteydessä yhtäkään osaketta ei laskettu vapaille markkinoille, ja osakkeet myytiin ja ostettiin pääasiallisesti Georgakisin ryhmän jäsenten kesken. Näistä liiketoimista oli sovittu etukäteen, koska kyseiset henkilöt toteuttivat myynnit ja ostot sen jälkeen, kun he olivat tehneet päätöksensä Parnassosin osakkeen kurssin tukemisesta. Liiketoimien tarkoituksena oli nostaa keinotekoisesti Parnassosin osakkeen vaihdon määrää harhaanjohtavan kuvan antamiseksi kyseisen osakkeen arvosta, jolla ei ollut mitään tekemistä osakkeen sellaisen arvon kanssa, joka olisi saavutettu ilman kyseisiä keinotekoisia liiketoimia.

20 Georgakis valitti ensimmäisen asteen hallinto-oikeuden päätöksestä Dioikitiko Efeteio Peiraiosiin (Pireuksen muutoksenhakuasteen hallintotuomioistuin), joka hyväksyi valituksen.

21 Ypourgos Oikonomikon ja Proïstamenos DOY Amfissas valittivat tämän jälkeen Symvoulio tis Epikrateiasiin ja vaativat mainitun tuomion kumoamista.

22 Symvoulio tis Epikrateias päätti tässä tilanteessa lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Katsotaanko siinä tapauksessa, että henkilöt tai henkilöryhmät, joilla on jokin – – direktiivin 89/592 – – 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista ominaisuuksista, toteuttavat keskenään etukäteen sovittuja pörssissä noteerattuja arvopapereita koskevia liiketoimia, jotka aikaansaavat luovutettujen arvopaperien kurssien keinotekoisen nousun, tällaisia toimia toteuttavat henkilöt mainitun direktiivin 1 ja 2 artiklassa tarkoitetuiksi henkilöiksi, joilla on hallussaan sisäpiiritietoa, siten, että heidän tällaisiin toimiinsa sovelletaan direktiivin 2, 3 ja 4 artiklassa säädettyä sisäpiiritiedon hyväksikäyttämistä koskevaa kieltoa?"

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

23 Kansallinen tuomioistuin pyrkii ennakkoratkaisukysymyksellään selvittämään, onko direktiivin 89/592 1 ja 2 artiklaa tulkittava siten, että tilanteessa, jossa tietyn yhtiön pääasialliset osakkeenomistajat ja hallituksen jäsenet sopivat toteuttavansa keskenään pörssissä noteerattuja kyseisen yhtiön arvopapereita koskevia liiketoimia tukeakseen keinotekoisesti kyseisten arvopaperien kurssia, heillä on hallussaan sisäpiiritietoa, jota he käyttävät tietoisesti hyväkseen toteuttaessaan kyseiset liiketoimet.

24 Sen ratkaisemiseksi, toimiiko ryhmä henkilöitä sellaisessa tilanteessa, josta on kyse pääasiassa, hallussaan olevan sisäpiiritiedon perusteella, on aluksi tutkittava, onko päätös toteuttaa pörssissä noteerattuja arvopapereita koskevat liiketoimet tehty sellaisten tietojen perusteella, jotka on suoraan tai välillisesti ilmaissut henkilö, joka

kuuluu johonkin direktiivin 89/592 2 artiklassa mainituista ryhmistä ja jolla on hallussaan kyseisen direktiivin 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua sisäpiiritietoa.

25 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että Georgakisin ryhmän jäsenten päätös siitä, että he toimisivat arvopaperien jälkimarkkinoilla yhteensovitetulla tavalla tukeakseen Parnassosin – jonka pääasiallisia osakkeenomistajia ja hallituksen jäseniä he olivat – osakkeen kurssia, tehtiin heidän taloudellisten neuvonantajiensa suositusten perusteella.

26 Direktiivin 89/592 1 artiklan 1 kohdan sanamuodosta ilmenee, että jotta tiettyä tietoa voidaan pitää sisäpiiritietona, sen on täytettävä useita edellytyksiä, eli sen on oltava julkistamatonta, sen on oltava luonteeltaan tarkkaa, sen on liityttävä arvopaperien liikkeeseenlaskijaan tai arvopapereihin ja sillä on oltava, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti huomattava vaikutus kyseisten arvopaperien hintaan.

27 Pelkän suosituksen, joka koskee tiettyjen toimenpiteiden toteuttamista ja joka annetaan ainoastaan tiettyä alaa koskevan asiantuntemuksen perusteella, ei näin ollen voida katsoa täyttävän tällaisia edellytyksiä.

28 Direktiivin 89/592 2 artiklan 1 kohdassa kielletään jokaista, jolla muun muassa hallintoelimen jäsenyyden tai työnsä, ammattinsa taikka tehtävänsä perusteella on hallussaan arvopaperia tai arvopapereita koskevaa sisäpiiritietoa, käyttämästä hyväkseen tuota tietoa hankkimalla tai luovuttamalla mainittuja arvopapereita (ks. asia C-384/02, Grøngaard ja Bang, tuomio 22.11.2005, Kok. 2005, s. I-9939, 23 kohta).

29 Direktiivin 89/592 3 artiklassa kielletään näitä samoja henkilöitä ilmaisemasta sisäpiiritietoa sivulliselle ja sisäpiiritiedon perusteella suosittelemasta sivulliselle arvopaperien hankkimista tai luovuttamista suoraan tai välillisesti, ja 4 artiklassa puolestaan säädetään jokaiseen henkilöön ulottuvasta kiellosta käyttää hyväkseen sisäpiiritietoa, jonka on välittänyt johonkin direktiivin 89/592 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista ryhmistä kuuluva henkilö.

30 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, etteivät Georgakisin ryhmän taloudelliset neuvonantajat olleet yhdessäkään direktiivin 89/592 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista tilanteista ja ettei heidän suosituksensa, joka koski Parnassosin osakkeen kurssin tukemista tilanteessa, jossa kyseiseen arvopaperiin kohdistui laskupainetta, ole myöskään voinut perustua sellaiseen tietoon, jonka heille olisi välittänyt henkilö, joka oli jossakin edellä mainituista tilanteista.

31 Näin ollen on todettava, että kun Georgakisin ryhmän jäsenet toimivat taloudellisten neuvonantajiensa suositusten perusteella, heitä ei yllytetty toteuttamaan pääasiassa kyseessä olevia liiketoimia sellaisen tiedon perusteella, joka olisi täyttänyt direktiivin 89/592 1 artiklan 1 kohdassa luetellut edellytykset. He eivät myöskään toimineet sellaisen tiedon tai sellaisten tietojen perusteella, jotka olisi saatu suoraan 2 artiklassa tarkoitetulta henkilöryhmältä tai välillisesti sivullisen välityksellä.

32 Seuraavaksi on tutkittava, oliko mainitun ryhmän jäsenillä hallussaan direktiivin 89/592 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua sisäpiiritietoa sillä perusteella, että he olivat edellä kuvailluissa olosuhteissa osallistuneet sellaisen päätöksen tekemiseen, josta pääasiassa on kyse.

33 On ilmeistä, että Georgakisin ryhmän jäsenten päätöksellä Parnassosin osakkeen kurssin tukemisesta vahvistettiin kyseisen ryhmän yhteinen näkemys siitä,

minkälaisia liiketoimia ryhmän jäsenten kesken olisi toteutettava, jotta kyseisen yhtiön arvopapereiden kurssi saataisiin keinotekoisesti nousemaan. Tieto, joka koskee tällaisen päätöksen olemassaoloa ja sisältöä, on päätöksentekoon osallistuneiden henkilöiden kannalta direktiivin 89/592 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua sisäpiiritietoa.

34 Kyse on nimittäin tiedosta, joka oli julkistamatonta ja luonteeltaan tarkkaa, joka liittyi arvopapereihin ja jolla, jos se olisi julkistettu, olisi todennäköisesti ollut huomattava vaikutus Parnassosin osakkeen kurssiin, jopa siinä määrin, että se olisi voinut aiheuttaa kyseisen osakkeen kurssin romahtamisen.

35 Tästä seuraa, että sellaisiin henkilöihin kuin Georgakisin ryhmään kuuluviin henkilöihin sovelletaan direktiivin 89/592 2 artiklassa säädettyä, sisäpiiritiedon tietoista hyväksikäyttämistä koskevaa kieltoa, koska he olivat mukana synnyttämässä tällaista sisäpiiritietoa ja koska heillä oli kyseinen tieto hallussaan sellaisen aseman perusteella, joka heillä oli Parnassosin pääasiallisina osakkeenomistajina ja hallituksen jäseninä.

36 Lopuksi on tutkittava, ovatko sellaiseen ryhmään kuin Georgakisin ryhmään kuuluvat henkilöt, joilla oli direktiivin 89/592 2 artiklassa tarkoitetulla tavalla hallussaan sisäpiiritietoa, käyttäneet sitä hyväkseen silloin, kun he panivat ryhmän sisällä tehdyn päätöksen täytäntöön eli kun he toteuttivat sovitut pörssissä noteerattuja arvopapereita koskevat liiketoimet. Kyseisestä säännöksestä ja kyseisen direktiivin 12. perustelukappaleesta nimittäin ilmenee, ettei sisäpiirikauppa merkitse ainoastaan sitä, että jollakin on hallussaan sisäpiiritietoa, vaan myös sisäpiiritiedon hyväksikäyttämistä.

37 Direktiivin 89/592 johdanto-osan toisesta, kolmannesta, neljännestä ja viidennestä perustelukappaleesta ilmenee, että kyseisen direktiivin tarkoituksena on taata arvopaperien jälkimarkkinoiden häiriötön toiminta ja suojata sijoittajien luottamusta, johon vaikuttaa muun muassa se seikka, että sijoittajia kohdellaan yhdenvertaisesti ja suojataan sisäpiiritiedon väärinkäytöltä (em. asia Grøngaard ja Bang, tuomion 33 kohta).

38 Direktiivin 89/592 2 artiklalla tavoiteltu päämäärä on näin ollen sen takaaminen, että tietyn pörssissä noteerattua arvopaperia koskevan liiketoimen sopimuspuolia kohdellaan yhdenvertaisesti estämällä se, että sellainen sopimuspuoli, jolla on hallussaan sisäpiiritietoa ja joka näin ollen on edullisemmassa asemassa muihin sijoittajiin nähden, hyötyy kyseisestä tiedosta sellaisen henkilön vahingoksi, jolla tätä tietoa ei ole.

39 Näin ollen on todettava, että silloin kun kaikilla sopimuspuolilla on sellaisessa asiassa, josta pääasiassa on kyse, samat tiedot, he ovat keskenään yhdenvertaisessa asemassa ja tieto lakkaa heidän kannaltaan olemasta sisäpiiritietoa niiltä osin kuin kyse on ryhmän sisällä tehdyn päätöksen täytäntöönpanosta. Koska yksikään kyseisistä henkilöistä ei tällaisessa tilanteessa ole sellaisessa asemassa, että hän voi hyötyä muihin henkilöihin nähden, sellaisia liiketoimia, joita ryhmän jäsenet kyseisen tiedon perusteella toteuttavat keskenään, ei voida pitää direktiivin 89/592 2 artiklassa tarkoitettuna sisäpiiritiedon tietoisena hyväksikäyttämisenä.

40 Kreikan ja Italian hallitukset katsovat kuitenkin, ettei sellaisen päätöksen täytäntöönpanoa, josta pääasiassa on kyse, voida jättää direktiivin 89/592 soveltamisalan ulkopuolelle. Mainitut hallitukset katsovat, että silloin kun tietyn liiketoimen toteuttamista koskevaan, etukäteen tehtyyn päätökseen sisältyy pyrkimys erehdyttää muita sijoittajia ja kun se aiheuttaa arvopaperimarkkinoiden toimintaan kohdistuvan vaaran ja kun siihen liittyy aikomus toteuttaa tietty voitto, tällaista päätöstä koskevalla tiedolla on ratkaiseva merkitys ja tällaisen tiedon hyväksikäyttäminen voi "vakavasti vaarantaa" markkinoiden avoimuuden.

41 Tältä osin on todettava, että vaikka sellaisten käytäntöjen harjoittaminen, joiden tarkoituksena on yhteensovitettujen liiketoimien avulla saada aikaan tiettyjen arvopapereiden hinnan keinotekoinen nousu, voi johtaa siihen, että sijoittajat menettävät uskoaan rahoitusmarkkinoiden luotettavuuteen, direktiivin 89/592 – joka on ainoa pääasian tosiseikkoihin sovellettavissa oleva yhteisön säädös – soveltamisala koskee ainoastaan tilannetta, jossa henkilöt, joilla on hallussaan sisäpiiritietoa, käyttävät kyseistä tietoa hyväkseen tai jossa tällaiset henkilöt

ilmaisevat kyseisen tiedon sivullisille. Kyseisen direktiivin säännöksiä ei näin ollen sovelleta liiketoimiin, joiden tarkoituksena on yhteensovitetulla toiminnalla keinotekoisesti vaikuttaa tiettyjen arvopapereiden kurssiin.

42 Tätä tulkintaa vahvistaa sisäpiirikaupoista ja markkinoiden manipuloinnista (markkinoiden väärinkäyttö) 28.1.2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY (EUVL L 96, s. 16) 11 perustelukappale, jossa todetaan, että kyseisen direktiivin antamisen aikaan yhteisön lainsäädäntö markkinoiden luotettavuuden suojelemiseksi oli epätäydellinen ja että joissakin jäsenvaltioissa ei ollut hintamanipulointiin eikä harhaanjohtavien tietojen levittämiseen liittyvää lainsäädäntöä. Tulkintaa vahvistaa myös kyseinen direktiivin tavoite, joka on estää markkinoiden väärinkäyttö ja määrätä sen perusteella seuraamuksia sekä silloin, kun tämä väärinkäyttö ilmenee sisäpiirikauppoina, että silloin, kun se ilmenee markkinoiden manipulointina, joka määritellään mainitun direktiivin 1 artiklan 2 kohdassa.

43 Lopuksi on todettava, että tarve varmistaa arvopaperien liikkeeseenlaskijan johtohenkilöiden ja tarvittaessa näiden lähipiiriin kuuluvien henkilöiden liiketoimien avoimuus ei sellaisenaan käynyt ilmi direktiivistä 89/592, kun taas direktiivin 2003/6 15, 26 ja 27 perustelukappaleesta ilmenee, että avoimuuden käsite sisällytettiin markkinoiden väärinkäytön ehkäisemiseksi rahoitusmarkkinoiden suojelua koskevaan lainsäädäntöön antamalla vuonna 2003 viimeksi mainittu direktiivi, jolla sen voimaantulon ajankohtana kumottiin direktiivi 89/592.

44 Esitettyyn kysymykseen on näin ollen vastattava, että direktiivin 89/592 1 ja 2 artiklaa on tulkittava siten, että tilanteessa, jossa tietyn yhtiön pääasialliset osakkeenomistajat ja hallituksen jäsenet sopivat toteuttavansa keskenään pörssissä noteerattuja kyseisen yhtiön arvopapereita koskevia liiketoimia tukeakseen keinotekoisesti kyseisten arvopaperien kurssia, heillä on sisäpiiritietoa, jota he eivät käytä tietoisesti hyväkseen toteuttaessaan kyseiset toimet.

Oikeudenkäyntikulut

45 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Sisäpiirikauppoja koskevien säännösten ja määräysten yhteensovittamisesta 13.11.1989 annetun neuvoston direktiivin 89/592/ETY 1 ja 2 artiklaa on tulkittava siten, että tilanteessa, jossa tietyn yhtiön pääasialliset osakkeenomistajat ja hallituksen jäsenet sopivat toteuttavansa keskenään pörssissä noteerattuja kyseisen yhtiön arvopapereita koskevia liiketoimia tukeakseen keinotekoisesti kyseisten arvopaperien kurssia, heillä on sisäpiiritietoa, jota he eivät käytä tietoisesti hyväkseen toteuttaessaan kyseiset toimet.

Allekirjoitukset